

אורינות. שפה. אורח חיים
אורחא

איפכאגדה // מהלך שיעורי קיט

הצגת הקיט // מה אפשר לעשות עם הקיט?

קיט איפכגדה של **איפכא** נועד לקדם את משימת צמצום הפערים בקריאה וכתיבה בכיתות בית הספר היסודי.

הקיט נועד לתלמידי כיתות ג'-ו'.

מטרתו של **קיט איפכגדה** היא פיתוח יכולותיו של התלמיד בכתיבה יצירתית בכלל ופיתוח סיפור בפרט. החשיבה שהולידה את הקיט איפכגדה היא שילוב בין מיומנויות בית ספריות למיומנויות אישיות וחברתיות ובמיוחד מיומנויות הלומד העצמאי, אוריינות טכנולוגית, יצירתיות ומייקינג.

קיט איפכגדה מאפשר למורה ולתלמידיה לחוות חוויית למידה יצירתית ומהנה שניתן לעבור בסביבות וסיטואציות שונות. את הקיט אפשר לחלק לתלמידים ולאפשר למידה בעזרתם מקרוב וכן מרחוק, **המפתח הוא גמישות - גמישות יצירתית, מחשבתית, לימודית, סביבתית!**

הקיט מכיל קופסא פיזית ומלווה במערכי שיעורים שילוו את התלמידים משלב גיבוש הרעיון הראשוני ועד ליצירה מלאה של סיפור בעל התגשמויות תיאטרליות ואיוריות רבות ושונות.

סרטוני הדרכה מצולמים מאפשרים למידה עצמאית ומצגות מפורטות ילוו את המורה ותלמידיה עקב בצד אגודל בפיתוח, עיצוב, איור, פיסול והצגה של סיפור.

חומרים נגישים לתלמידים (סריקת QR שמודפס על גלויה שנמצאת בערכה):

1. איפכגדה - ברוך הבא! (סרטון)
2. כיצד מתחילים וממשיכים לכתוב סיפור?
3. הכנת דמות פופ אפ
4. הכנת סביבת פופ אפ
5. כיצד מאיירים סיפור?
6. הכנת תיאטרון צלליות

הצגת הקיט // מה הקיט מכיל?

חלק א' // כתיבת סיפור

- מחברת כתיבת סיפור
- 2 בריסטולים לבנים בגודל איי4 מקופל עבור יצירת פופ אפ של דמות מדברת
- בריסטול שחור אחד ליצירת סביבה
- דפים צבעוניים בגודל איי5 - בצבע כחול, צהוב ואדום לעיצוב הבסיס של הפופ אפ.
- 3 בריסטולים לבנים בגודל איי5 לעיצוב המבנה שקופץ
- פלייר הנחיות קיט

מה הילדים צריכים שיהיה להם

בבית/בכיתה?

- טושים
- מספרים
- דבק סטיק
- עיפרון ומחק
- לא חובה: טיפקס/משחת שיניים לבנה (ליצירת כוכבים בפופאפ)

חלק ב' // בניית תאטרון צלליות

- בריסטול מודפס בגודל איי5 עם צורות גיאומטריות שחורות לגזירה ובניית דמויות וסביבה
- 3 בריסטולים שחורים בגודל איי5 לגזירה של דמויות נוספות
- 5 מקלות ארטיק דקים להדבקת הדמויות
- דף איי4 מקופל לחצי ליצירת מסגרת התפאורה
- נייר פרגמנט בגודל איי5

מה הילדים צריכים שיהיה להם

בבית/בכיתה?

- מספרים
- דבק סטיק
- דבק סלוטייפ
- עיפרון ומחק

שיעור 1 - הכרות עם הערכה

זמן מומלץ: 45 דק.

ברוכים הבאים לאתגר איפכגדה! באתגר זה תוכלו לכתוב ולהציג סיפור. לצפות, לשחק, להעמיק וליצור. המטרה של האתגר שלנו היא לכתוב סיפור ביחד ולחוד. בואו נפתח את הקופסה ביחד ונראה מה היא מכילה!

[צפייה בסרטון הכרות עם הקיט](#)

[הכרות עם המאירת תמר לב](#)

שיעור 1 - כיצד מתחילים לכתוב סיפור?

זמן מומלץ: 45 דק.

עבודה עם המצגת: כיצד מתחילים לכתוב סיפור

מהלך השיעור	הזדמנויות עבודה על שיתופיות	הזדמנויות עבודה על לומד עצמאי
בשיעור זה התלמידים בוחרים דמויות משמעותיות בסיפור שלהם. העבודה יכולה להתחיל מסיפור שקראו או שהקריאו להם, מחוויה אישית ומתוך תרגילי העלאת רעיונות משותפים.	החשיבה על הדמויות יכולה להתחיל מסיפור העוסק במערכת יחסים. חלוקה לקבוצות וחשיבה משותפת על דמויות.	עבודה עם ספרים, כל תלמיד בוחר עצמאית בספר שמעניין אותו ובוחר בדמות מתוכו.
לאחר שהתלמידים בחרו דמות חשוב שירחיבו את הכתיבה עליה, ישתמשו במילות תיאור ויכתבו משפטים שלמים.	משחק שולחני שבו מחולקות מילות תיאור, כל תלמיד בוחר בארבע מילות התיאור שלו ומשתמש בהן.	כל תלמיד כותב את הסיפור שלו ומעביר לחבר לבדיקת הכתיבה, התלמידים בודקים זה את עבודתו של זה.
בשלב זה של השיעור התלמידים קושרים בין הדמות לבין הסיפור שלה. זה הזמן לעזור להם לפתח סיפור מסגרת בסיסי המכיל זמן ומקום בו הדמות פועלת.	בוחרים יחד בקבוצה סיפור מסגרת בסיסי שמתאים לכל הדמויות. מעגל שיתוף וייעוץ בתוך המעגל ופיתוח סיפורי מסגרת באופן משותף.	משימה שבה כל תלמיד מחבר בין הדמות לבין עולמו האישי, תהליך בו התלמיד מספר ומתאר מה מעניין אותו ומחבר מתוך העניין האישי שלו את הסיפור.

ציירו איך הדמות נראת:

תאוצת להיות לראות

שם הדמות: _____

זכר/נקבה: _____

בן/בת כמה: _____

אני גר/ה ב: _____

מה הדמות אוהבת לעשות בזמנה הפנוי:

_____
_____
_____

על מה הדמות אף פעם לא תוותר:

_____
_____

מי הם בני המשפחה/חיות המחמד שלה:

_____

מה הכי מעצבן בדמות: _____

מה הכי נחמד בה: _____

מתוך
המחברת
המצורפת
לקיט

שיעור 2 - טכניקת פופ אפ עיצוב דמות שפותחת וסוגרת את הפה

זמן מומלץ: 1.5 ש.ע.

[עבודה עם המצגת: הכנת דמות פופ-אפ](#)

שיעור 3 - כיצד ממשיכים לכתוב סיפור?

זמן מומלץ: 45 דק.

עבודה עם המצגת: כיצד ממשיכים לכתוב סיפור

מהלך השיעור	הזדמנויות עבודה על שיתופיות	הזדמנויות עבודה על לומד עצמאי
שימוש באוצר מילים: ואז..לפתע..פתאום..לפתע קרה משהו מוזר..הכל היה בסדר, עד ש...	משחק שולחני שבו מגרילים מילים מתוך אוצר המילים - כל אחד צריך לכתוב בעזרת המילה שהגריל.	משחקי תפקידים מול הכיתה שבהם מתאמנים בשימוש במילים מתוך אוצר המילים. התלמידים מנהלים את משחק אוצר המילים, מתקנים זה את זה והמורה היא הקהל.
דיאלוג בין דמויות	משחק זוגי בו כל שחקן כותב שורה בדיאלוג, כך הדיאלוג הופך להיות שיתופי!	כל תלמיד בוחר האם הוא רוצה לצייר את הדיאלוג או לכתוב אותו, מסביר במעגל שיתוף מדוע הוא מעדיף לצייר/לכתוב.
תיאורי מחשבות רגשות	מעגל שיתוף שבו כל תלמיד מספר על הדמות שלו ועל הסיפור וביחד חושבים מה היא מרגישה או חושבת.	התלמידים מקליטים את עצמם אומרים משפטים שבהם משתמשים בתיאורי מחשבות או רגשות של הדמויות שלהם בשביל לשמוע את עצמם לפני שהם כותבים.
שימוש באוצר מילים: בסוף...זה נגמר כש... העניין הסתיים כש...כולם שמחו כש...	משחק שולחני שבו מחולקות מילות תיאור, כל תלמיד בוחר בארבע מילות התיאור שלו ומשתמש בהן.	כל תלמיד בוחר האם הוא רוצה לצייר את הדיאלוג או לכתוב אותו, מסביר במעגל שיתוף מדוע הוא מעדיף לצייר/לכתוב.

גוף הסיפור בעיה וסיבוך בעלילה, הכניסו דו שיח בין הדמויות המשתתפות בסיפור

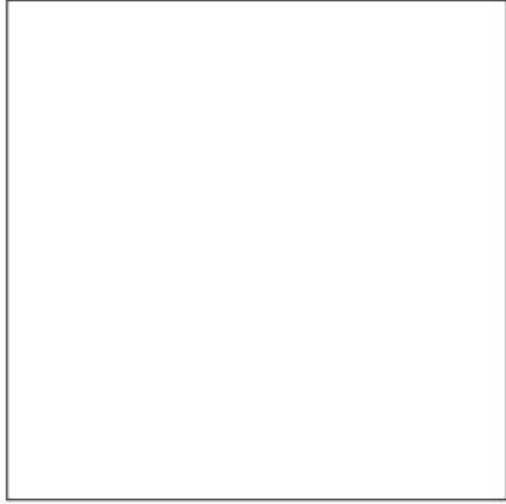

מתוך
המחברת
המצורפת
לקיט

פתרון הבעיה ניתן להוסיף מוסר השכל

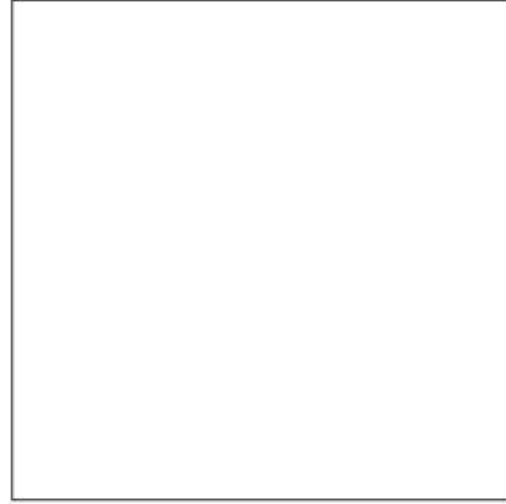

מתוך
המחברת
המצורפת
לקיט

שיעור 4 - יצירת סביבת פופ אפ

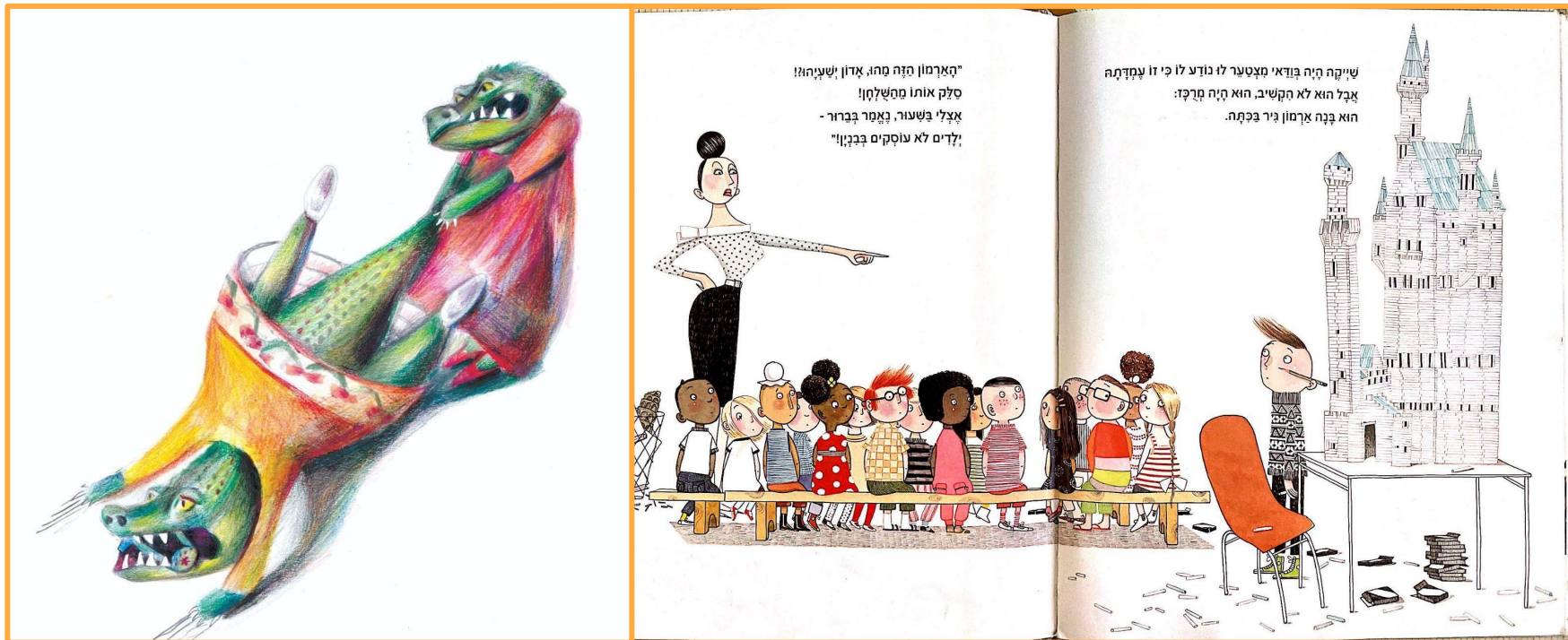
זמן מומלץ: שעה וחצי

עבודה עם המצגת: בניית סביבת פופ-אפ

שיעור 5 - כיצד מאירים סיפור?

זמן מומלץ: שעה וחצי
עבודה עם המצגת: כיצד מאירים סיפור?

"הארמון הזה מהו, אדון ישעיהו?
 סלק אותו מהשלקו!
 אצלי בשעור, נאמר בברור -
 ילדים לא עוסקים בבקנו!"

שייקה היה בודאי מצטער לו בודע לו כי זו עמדתה
 אבל הוא לא הקשיב, הוא היה מרפד:
 הוא בנה ארמון ניר בכתה.

שיעור 7-6 - המשך כתיבה ואיור הספר

זמן מומלץ: שעה וחצי

עבודה עם מצגת: פעילות פיקסל ארט

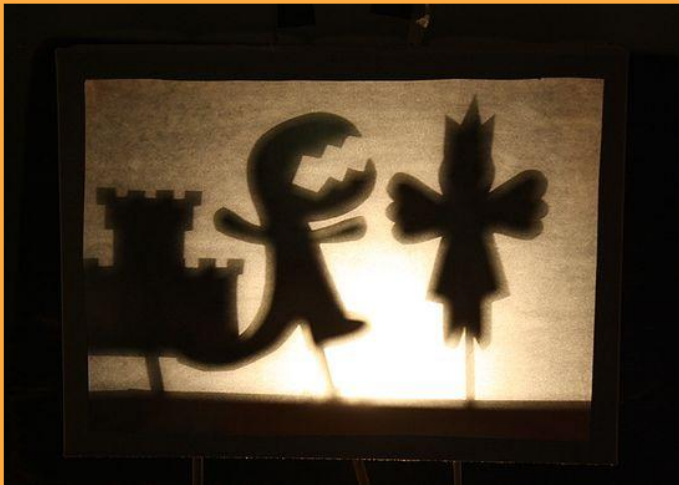
מהלך השיעור	הזדמנויות עבודה על שיתופיות	הזדמנויות עבודה על לומד עצמאי
רעיון לפעילות בשיעור - התבוננות במקורות השראה לאיור ספרים	התבוננות משותפת באתרים הבאים: <u>ספרי ילדים מאוירים - מוזיאון הילדים הישראלי</u> <u>ספרי ילדים שכדאי להכיר</u> כל תלמיד בוחר בספר שהאיור שלו יפה בעיניו ומסביר לחבריו מדוע בחר בו.	התבוננות משותפת באתרים הבאים: <u>ספרי ילדים מאוירים - מוזיאון הילדים הישראלי</u> <u>ספרי ילדים שכדאי להכיר</u> כל תלמיד בוחר בספר שהאיור שלו יפה בעיניו ומצייר כפולת איורים בסיפור שלו בהשראתו.
רעיון לפעילות בשיעור - תרגילי כתיבה משותפת	החלפות - מתחלקים לזוגות ומתחלפים בפרויקטים לרגע. כל תלמיד קורא את הסיפור של חברו וכותב פסקה שיכולה להתווסף או להחליף פסקה קיימת. את הכתיבה עושים על נייר טיוטה ולא במחברת.	מתחלקים לזוגות ומתחלפים בפרויקטים לרגע, כל תלמיד בודק את הכתיבה של חברו ועוזר לו לתקן שגיאות כתיב או דקדוק במידה ומצא, המורה עוברת בין התלמידים ומעודדת את התלמידים לשתף פעולה ולפתור בעיות איותיות ודקדוקיות באופן עצמאי.
המשך עבודה - חזרה לטבלת העבודה - שיעור 4		

שיעור 8 - הכנת תיאטרון צלליות

זמן מומלץ: שעה וחצי

[לצפייה במצגת: הכנת תיאטרון צלליות](#)

השתמשו בדף הצורות ובחומרים הנוספים שיש בערכה על מנת לבנות סביבה דמיונית ודמויות מצורות גיאומטריות המצורפות לערכה. ניתן לגזור דמויות נוספות בצורה חופשית מתוך הבריסטולים השחורים המצורפים בערכה.

שיעור 8 - הכנת תיאטרון צלליות

זמן מומלץ: שעה וחצי

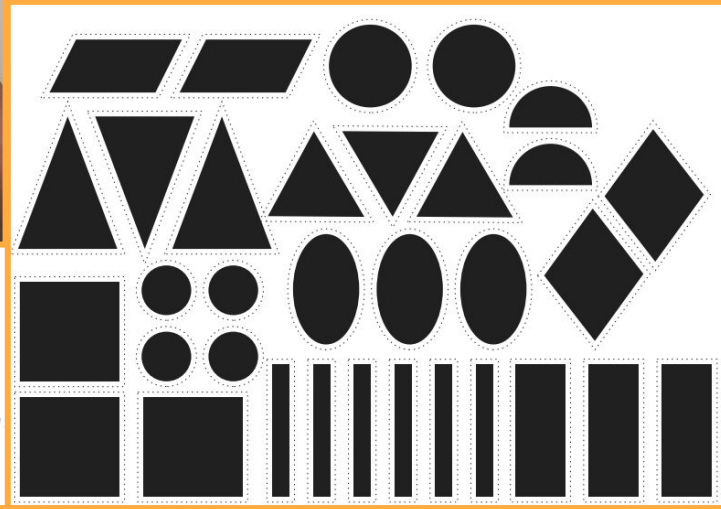
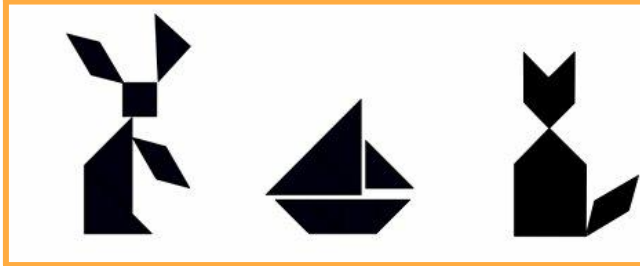
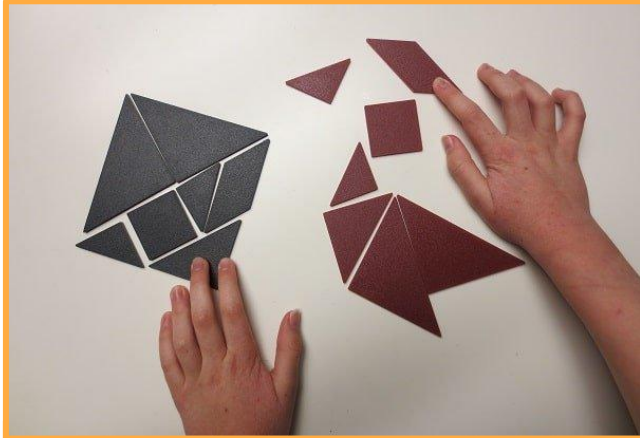
מהלך השיעור	הזדמנויות עבודה על שיתופיות	הזדמנויות עבודה על לומד עצמאי
עיצוב דמויות מצורות גיאומטריות	משחק ניחושים: מתחלקים לצוותים, כותבים על פתקיות סוגי דמויות ומגרילים פתקית - כל תלמיד יוצר את הדמות אותה קיבל בפתק והאחרים מנחשים איזו דמות זו.	התלמידים מקבלים את דף הצורות הגאומטריות, גוזרים ומרכיבים את הדמויות בעצמם מבלי לקבל עזרה טכנית מהמורה. תפקידה של המורה היא לקדם תהליכים ולתמוך אבל לא לפתור בעיות.
עיצוב דמויות נוספות מנייר בריסטול	עבודה בזוגות, כל תלמיד יוצר דמות חדשה נוספת לסיפור של חברו.	כל תלמיד יוצר דמות חדשה עבור הסיפור שלו באופן עצמאי, לא מספר עליה לחבריו ובזמן ההצגה מבקש מהם לנחש מיהי הדמות החדשה ומה תפקידה בסיפור שלו.
הכנת תיאטרון מקופסת הערכה	דגש על עזרה הדדית, אפשר לשים את כל חמרי הערכות על השולחן וחלוק אותן יחד, אפשר להביא מהבית חומרי גלם נוספים ולחלק בין ילדי הכיתה/הקבוצה.	התלמידים מוזמנים ליצור תיאטרון מקופסת הערכה בכל דרך שנראית להם, אין הגבלה לתוצאה מסוימת. העבודה חופשית ויכולה לחרוג מטווח החומרים המוצעים בערכה או מהקופסה עצמה.

שיעור 8 - הכנת תיאטרון צלליות בעקבות הסיפור שיצרנו

זמן מומלץ: שעה וחצי

בניית סביבה דמיונית ודמויות מצורות גיאומטריות המצורפות לערכה. ניתן לגזור דמויות נוספות בצורה חופשית מתוך הברסטולים השחורים המצורפים בערכה.

[לצפייה במצגת: הכנת תיאטרון צלליות](#)

שיעור 9 - כיצד נציג את הסיפורים שלנו?

זמן מומלץ: שעה וחצי

מהלך השיעור	הזדמנויות עבודה על שיתופיות	הזדמנויות עבודה על לומד עצמאי
הצגת התיאטרון	הוראה לפעילות שתוביל לעבודה קבוצתית	הוראה לפעילות שתוביל לעבודה עצמאית
איך מתכננים	ההגדרה היא שההצגות מבוצעות עם יותר משחקן אחד, ז"א שבכל הצגה הדמויות יופעלו ע"י יותר תלמיד אחד, כך שיצטרכו להתאמן ולהופיע ביחד.	הילדים מתכננים ביחד את שיעור ההופעה, מחלקים תפקידים, מחליטים על סדר ההופעות ומשך ההופעות ומתפעלים את השיעור כולו. המורה היא הקהל.

בהצלחה!